

Ekonomikas ministrija

ENERĢIJAS TRANSFORMĀCIJA NO ĒKONOMISKĀS ATTĪSTĪBAS SKATU PUNKTA

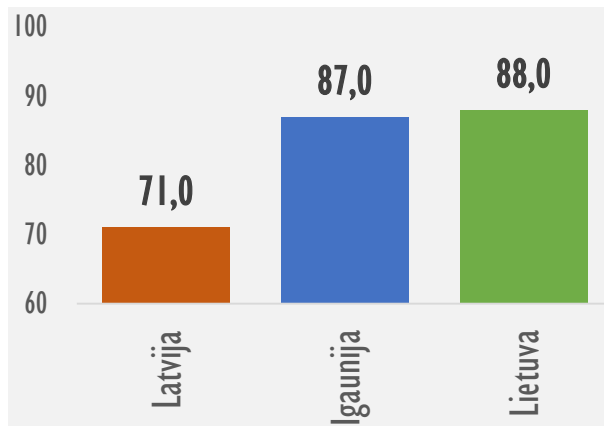
Edmunds Valantis
2023.gada marts

EKONOMIKAS ATTĪSTĪBA – BALTIJAS VALSTIS

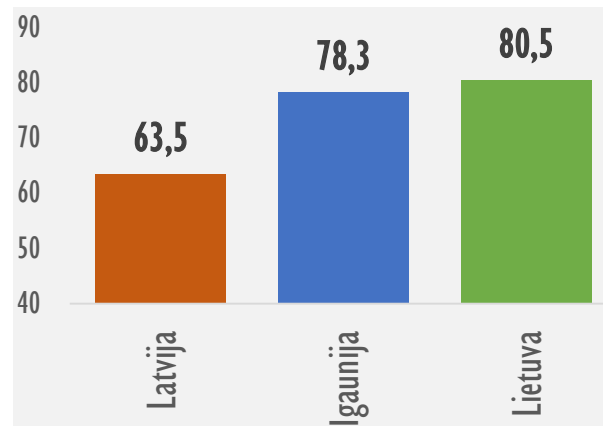
IKP UZ 1 IEDZĪVOTĀJU

2021.gadā, pēc PPS, ES = 100

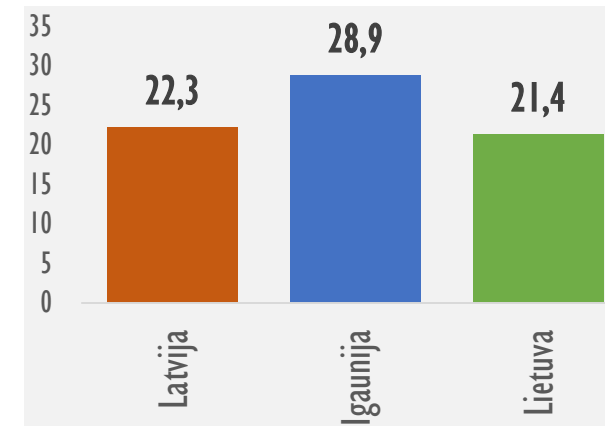
EKSPORTS

% no IKP, 2021.gadā

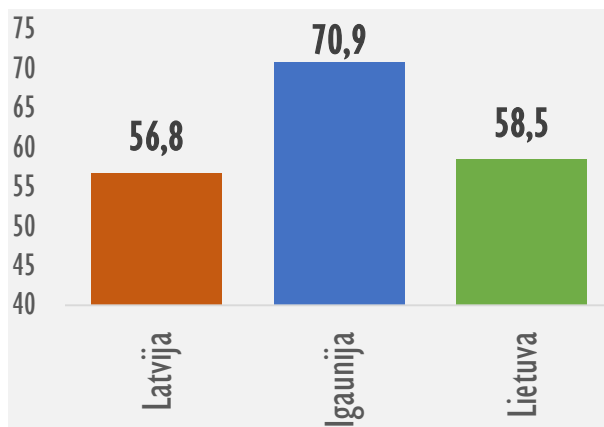
INVESTĪCIJAS

% no IKP, 2021.gadā

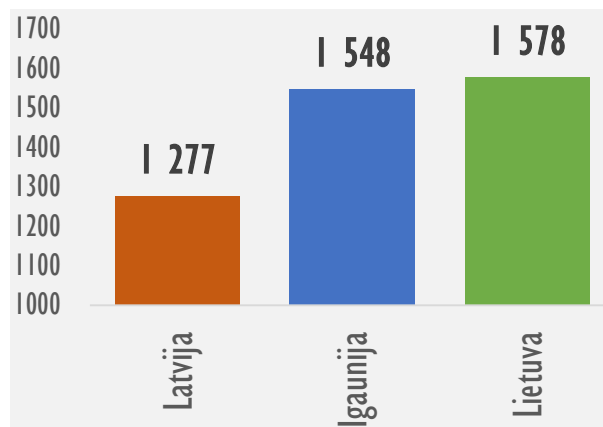
PRODUKTĪVĪTĀTE

ES = 100, 2021.gadā

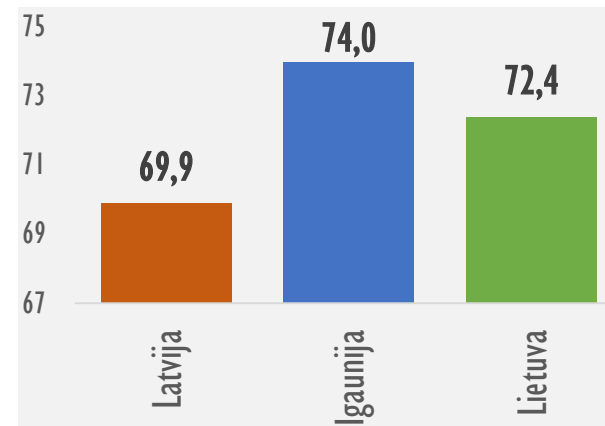
VIDĒJĀ DARBA ALGA

EUR, bruto, 2021.gadā

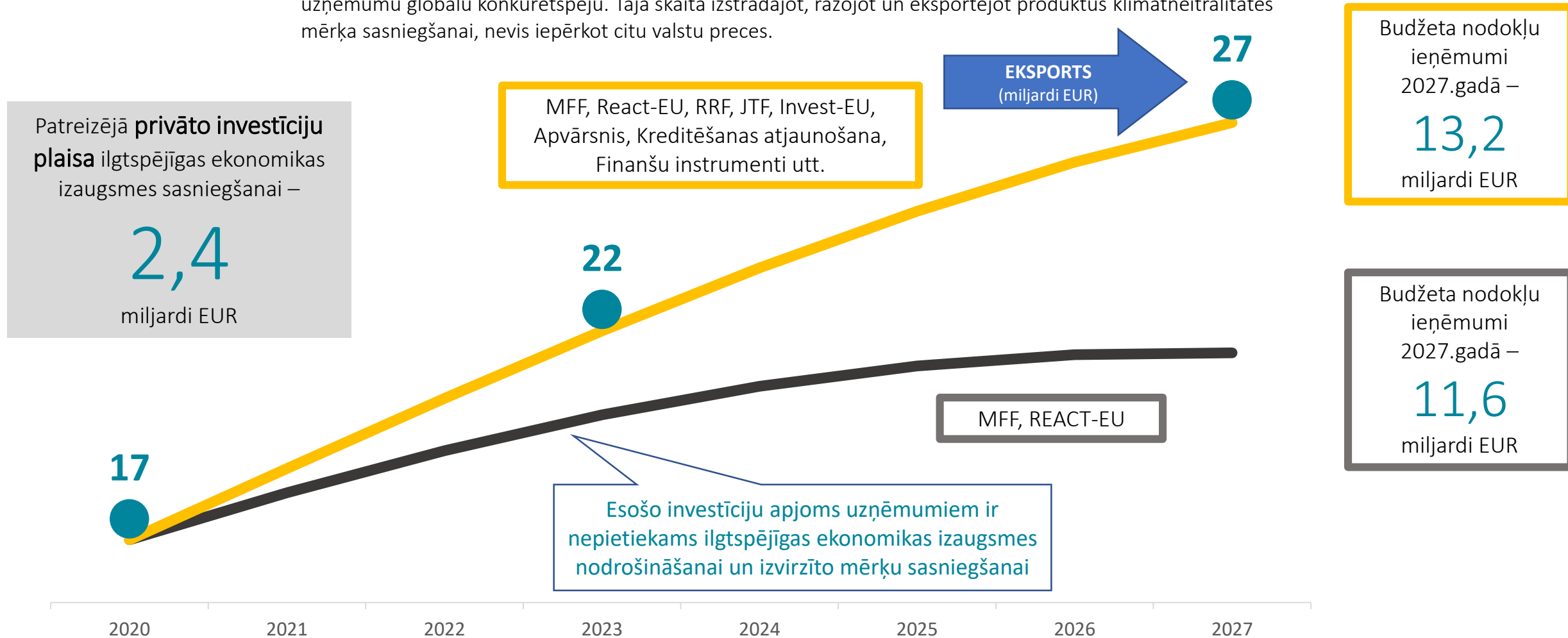
NODARBINĀTIE

% no iedzīvotāju skaita 15-64 g.v. 2021.gadā

INVESTĪCIJAS STRAUJĀKAI EKONOMIKAS IZAUGSMEI UN VALSTS BUDŽETA IEŅĒMUMU PIEAUGUMAM, LAI FINANSĒTU PUBLISKOS PAKALPOJUMUS

Stabila ekonomikas izaugsme >5% apmērā ik gadu, eksports balstīts zināšanu ietilpīgos produktos un pakalpojumos, **konsekventi ieguldot pētniecībā un jaunu produktu izstrādē, digitalizācijā**, tādējādi nodrošinot uzņēmumu globālu konkurētspēju. Tajā skaitā izstrādājot, ražojot un eksportējot produktus klimatneitralitātes mērķa sasniegšanai, nevis iepērkot citu valstu preces.

IZAICINĀJUMI ĒKU ENERGOEFEKTIVITĀTĒ

DZĪVOJAMĀS MĀJAS (DAUDZDZĪVOKĻU MĀJAS UN PRIVĀTMĀJAS)

- Līdz 2050.g. nepieciešams atjaunot **26 600** daudzdzīvokļu mājas un **163 411** privātmājas
- No ES fondiem līdz 2029.gadam ir pieejami 230,5 milj. EUR
- Jau ir ieguldīti 273 milj. EUR, atjaunotas 1 716 mājas

Kopējās nepieciešamās investīcijas 21.6 miljardi EUR

NEDZĪVOJAMĀS ĒKAS

- Līdz 2050.g. nepieciešams atjaunot **21 822** visa veida nedzīvojamās ēkas, t.sk. publiskās ēkas un uzņēmējdarbībā izmantotās ēkas
- No ES fondiem līdz 2029.g. pieejami 362.6 milj. EUR
- Jau ir ieguldīti 150 milj. EUR, atjaunotas 419 ēkas

Kopējās nepieciešamās investīcijas 5.8 miljardi EUR

EM prioritāte –
ILGTERMIŅA ĒKU
ENERGOEFEKTIVITĀTES
FONDS
ar ikgadēju finansējumu

100
milj. EUR.

Katru gadu **ieguldot 100 milj. EUR** siltināšanā, katru gadu **apkures rēķini samazinās par 5 milj. EUR.**

NACIONĀLĀ INDUSTRIĀLĀ POLITIKA 2021 -2027 IETVARS UN MĒRĶI

VIDĒJĀ TERMIŅĀ

PANĀKT PRODUKTIVITĀTES PIEAUGUMĀ BALSTĪTAS EKONOMIKAS STRUKTURĀLĀS IZMAIŅAS PAR LABU ZINĀŠANU IETILPĪGA PREČU UN PAKALPOJUMU EKSPORTA ATTĪSTĪBAI = **BALTIJAS VALSTU PANĀKŠANA**

CILVĒKKAPITĀLS

165 tūkst.

PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBĀ
IESAISTĪTO SKAITS

INOVĀCIJAS

300 miljoni €

PRIVĀTĀ SEKTORA
(UZŅĒMUMU) IZDEVUMI
PĒTNIECĪBAI UN
ATTĪSTĪBAI

UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE
EKSPORSTPĒJAI

30% gadā

EKSPORTA ATBALSTU
SAŅEMOŠO UZŅĒMUMU
EKSPORTA APJOMU
PIEAUGUMS

FINANŠU PIEEJAMĪBA

1.3 miljardi €

NOVĒRSTS TIRGUS NEPILNĪBU APJOMS
KREDITĒŠANAS UN GARANTĪJU JOMĀ UN
NODROŠINĀTS 3X LIELĀKS PRIVĀTĀ
SEKTORA PLECS

INFRASTRUKTŪRA

2.2 miljardi € gadā

PUBLISKĀS UN PRIVĀTĀS
INVESTĪCIJAS INFRASTRUKTŪRĀ

REZULTĀTS

27 miljardi EUR
eksporta apjoms 2027. GADĀ

600 miljoni EUR
izdevumi P&A 2027gadā

ATBALSTA INSTRUMENTI TAUTSAIMNIECĪBAS TRANSFORMĀCIJAI

ATBALSTS EKONOMIKAS TRANSFORMĀCIJAI

DIGITĀLĀ TRANFORMĀCIJA

50,1
M EUR

Finanšu instrumenti digitalizācijai

40
M EUR

Atbalsts procesu digitalizācijai

45,4
M EUR

Jaunu produktu un pakalpojumu izstrāde

30
M EUR

Digitālo prasmju attīstība

18
M EUR

EDIC un reģionālo centru izveide

183,5 MEUR

PRODUKTIVITĀTE

101,2
M EUR

Atbalsts MVU uzņēmējdarbības attīstībai

205,2
M EUR

Atbalsts P&A jaunu produktu, tehnoloģiju un pakalpojumu izstrādē

214,4
M EUR

Finanšu instrumenti P&A un MVU attīstībai

520,8 MEUR

NEVIENLĪDZĪBAS MAZINĀŠANA

42,9
M EUR

Zemu īres maksu mājokļu pieejamība

21,7
M EUR

Vides pieejamība

60,9
M EUR

Sociālo mājokļu pieejamība

80
M EUR

Industriālie parki

205,5 MEUR

ENERGOEFĒKTIVITĀTE

230,5
M EUR

Energoefektivitāte dzīvojamās ēkās

173,5
M EUR

Energoefektivitāte valsts ēkās

189,1
M EUR

Energoefektivitāte uzņēmējdarbībā

80
M EUR

Pārvaldes, sadales tīklu modernizācija

673,1 MEUR

#atbalstsuzņēmējiem

- **ENERGOEFEKTIVĪTĀTES** paaugstināšanai - aizdevums ar kapitāla atlaidi pamatsummas dzēšanai
- **ATJAUNOJAMO ENERGORESURSU** tehnoloģiju plašākai izmantošanai - aizdevums ar kapitāla atlaidi pamatsummas dzēšanai
- **ELEKTROAUTO** iegādei eksportējošiem apstrādes rūpniecības nozares uzņēmumiem - garantija un līzings maksājuma samazinājums

Pirmo atlases kārtu atbalsta saņemšanai Altum izsludinās š.g. rudenī.

Seko jaunumiem Facebook Atbalsts uzņēmējiem kontā

©Ekonomikas ministrija

ATBALSTS UZŅĒMĒJIEM

ENERGOEFEKTIVĪTĀTE, ATJAUNOJAMIE ENERGORESURSI, ELEKTROAUTO

Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmumos - kopā pieejami 25.75 milj.EUR kapitāla atlaidei

Atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju ieviešana uzņēmumos – kopā pieejami 45 milj. EUR kapitāla atlaidei

- Kapitāla atlaide aizdevuma pamatsummas dzēšanai līdz 30% apmērā no projekta izmaksām, maksimāli 1.5 milj. EUR
- Piešķiramās kapitāla atlaides apmērs jānosaka jau piesakoties projektu atlasei, bet kapitāla atlaide tiek piemērota pēc projekta pabeigšanas un projektā izvirzīto mērķu sasniegšanas, novirzot to aizdevuma pamatsummas dzēšanai
- Veicot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, sasniegt vismaz 30 % primārās enerģijas ietaupījumu
- Īstenojot atjaunojamo energoresursu pasākumus, nodrošināt 80 % no saražotās enerģijas izmantošanu uzņēmumu pašpatēriņam

Elektroauto iegāde - kopā pieejami 5 milj.EUR kapitāla atlaidei

- Garantija ar kapitāla atlaidi finanšu līzings jaunam elektroauto iegādes finansēšanai – līdz 30% no elektroauto iegādes cenas bez PVN, maksimāli 5 000 EUR vienam elektroauto un 180 000 vienam komersantam
- Projektā sasniedzamais mērķis: 12 mēnešu laikā vismaz 20 000 km veikti ar iegādāto elektroauto, nodrošinot siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu

energoefektīvākā
ēka Latvijā
2022

Ekonomikas ministrija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Savienības
strukturārfondi un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

DZĪVO
SILTĀK

Konkursa

“Energoefektīvākā ēka Latvijā 2022”

laureāti:

• Rīgas iela 6A, Valka

“Energoefektīvākā atjaunotā daudzdzīvokļu ēka 2022”

• Zinātnes un Inovāciju centrs VIZIUM

“Energoefektīvākā publiskā ēka 2022”

• Sīpeles iela 1A, Rīga

“Energoefektīvākā vienģimenes ēka 2022”

ISOVER
SAINT-GOBAIN

ROCKWOOL

UBU
MIT

PAROC
YOUR ENERGY IN MIND

KNAUF

altum
Attīstības finanšu institūcija

elektrum
VAIRO GRAUŽOZĪGU ENERĢIJU

VENTSYS

TENA
PORS

Kingspan

SAINT-GOBAIN

NODOKĻU IZMAIŅU PRIEKŠLIKUMI ĒKU ENERGOEFEKTIVĪTĀTES VEICINĀŠANAI

NĪN MĀJOKĻU ENERGOEFEKTIVITĀTES VEICINĀŠANAI

- ❑ Noteikt, ka NĪN likme 5 gadus ir ar koeficientu 0.2. Kadastrālā vērtība no kuras NĪN tiek rēķināts ir pēdējā pirms būves atjaunošanas
- ❑ Sasniedzamā energoefektivitātes prasība atjaunotām dzīvojamām ēkām:
  - ✓ A+ un A energoefektivitātes klase
  - ✓ gandrīz nulles enerģijas ēka

❑ Pašreizējā situācija:

- Līdz 2050.g. nepieciešams atjaunot 26 600 daudzdzīvokļu mājas un 163 411 privātmājas
- No ES fondiem līdz 2029.gadam pieejami 230,5 milj. EUR (1400 mājokļu atjaunošanai)
- Jau ir ieguldīti 273 milj. EUR, atjaunoti 1 716 mājokļi
- Kopējās nepieciešamās investīcijas 21.6 miljardi EUR

❑ Ieguvums:

- Finansiāls stimuls dzīvojamo māju īpašniekiem veikt ieguldījumus dzīvojamā fonda energoefektivitātē, kas veiksmīgāk palīdzētu sasniegt ES klimata neitralitātes mērķus
  - Valstīs, kurās tiek izmantoti līdzīgi principi: Beļģija un Francija
-

Samazināts PVN mājokļu būvniecībai un atjaunošanai

PVN Direktīva: mājokļu piegāde, celtniecība, remontēšana un pārbūve, ko veic, īstenojot sociālo politiku

❑ Samazinātās likmes piemērošana:

- Sociālo mājokļu būvniecībai vai atjaunošanai
- Zemas īres maksas mājokļu būvniecībai

❑ 5% vai 12% PVN likmes ieguvumi:

- Pašvaldību un attīstītāju izdevumi jaunu sociālo un zemas īres maksas mājokļu būvniecībai samazinātos par 8%, ja PVN likme 12%. Ja PVN likme 5% - izmaksas samazinātos par 15%
- Motivētu pašvaldības uzlabot sev piederošu dzīvojamo fondu
- Ņemot vērā strauji augošās būvniecības izmaksas, ļautu saglabāt zemu un māsaimniecībām finansiāli pieejamu īres maksu
- veicināta jaunu mājokļu būvniecība

❑ Samazinātā PVN likme tiek piemērota: Beļģijā, Čehijā, Francijā, Itālijā, Portugālē, Rumānijā, Slovēnijā un Polijā

Ekonomikas ministrija

Paldies par uzmanību

 @EM_gov_lv,

   /ekonomikasministrija

 www.em.gov.lv

 Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519, Latvija

 +371 67013100

 pasts@em.gov.lv

ŠEIT SĀKAS
LATVIJA